

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. L.**
zastoupený advokátem JUDr. Filipem Mochnáčem.
sídlem Heršpická 5, Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 5. 2017, čj. MV-86809-4/SO-2014,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 23. 5. 2017, č. j. MV-86809-4/SO-2014, se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 12 228 Kč, a to k rukám jeho advokáta JUDr. Filipa Mochnáče do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

163/2017

- 1) Dne 3. 8. 2012 podal žalobce žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – osoba samostatně výdělečně činná. Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „Ministerstvo vnitra“), rozhodnutím ze dne 8. 4. 2014 č. j. OAM-47758-24/DP-2012 žádost žalobce zamítlo a povolení k dlouhodobému pobytu neprodloužilo podle ustanovení § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a s § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), jelikož zjistilo, že žalobci zaniklo živnostenské oprávnění k 21. 6. 2013 a v době vydání rozhodnutí nebylo stále platné. Žalobce tedy neplnil účel povoleného pobytu. Žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla podané odvolání žalobce a rozhodnutí Ministerstva vnitra potvrdila.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

- 2) V žalobě ze dne 29. 6. 2017 žalobce namítal, že na základě provedených důkazů žalovaná dospěla k nesprávným skutkovým zjištěním, z nichž následně dovodila nesprávné skutkové závěry a překročila meze správního uvážení. S mnoha tvrzeními a důkazy předloženými žalobcem se nevypořádala vůbec.
- 3) Žalovaná dospěla k závěru ohledně neplnění účelu svého pobytu v návaznosti na posouzení skutečnosti, v jakém období žalobce nedisponoval oprávněním k podnikání. Žalobce nesouhlasí s tím, že v jeho případě jsou dány důvody pro zrušení platnosti jeho pobytu dle § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, dle kterého bude povolení zrušeno, pokud žalobce „*neplní účel, pro který mu bylo vízum uděleno*“. Ze správního řízení ani z napadeného rozhodnutí nevyplývá žádná skutečnost, ze které by bylo možno tento závěr učinit. Dle uvedeného ustanovení důvodem pro zrušení povolení je výlučně skutečnost, že žalobce neplní účel pobytu aktuálně, nikoliv že ho neplnil v minulosti. Kdyby tomu bylo jinak, formulace uvedeného ustanovení by odkazovala na období trvání příslušného ustanovení v minulosti.
- 4) Žalobce rovněž poukázal na to, že délka rozhodování správních orgánů mnohonásobně překročila zákonem definovanou lhůtu pro vydání rozhodnutí. Žalovaná pak nereflektovala skutkový stav, daný v době jejího rozhodování, konkrétně to, že žalobce od roku 2015 řádně podniká a plní si své povinnosti.
- 5) Vzhledem k výše uvedenému žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Shrnutí vyjádření žalované

- 6) V podání ze dne 11. 8. 2018 žalovaná ve většině odkázala na obsah napadeného rozhodnutí. Pokud se týká námitek ohledně nesprávných skutkových zjištění, nesprávných závěrů a nevypořádání se s důkazy a tvrzeními, jedná se o námitky zcela obecné. Námitka týkající se nesprávné aplikace § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, byla vznesena již v rámci odvolání, žalovaná odkazuje na odůvodnění v napadeném rozhodnutí.
- 7) Délka správního řízení a překročení zákonné lhůty nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí žalované, jak shledal i Nejvyšší správní soud. Bylo na žalobci, aby uplatnil opatření proti nečinnosti, toho však nevyužil.
- 8) Žalobce od 22. 6. 2013 do 20. 9. 2015 neplnil účel dlouhodobého pobytu – podnikání, neboť v této době neměl platné živnostenské oprávnění. Správní orgán prvního stupně

163/2017

vydal rozhodnutí 8. 4. 2014, tedy v době, kdy žalobce prokazatelně neplnil účel pobytu. Žalovaná jako odvolací orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu odvolacích námitek. Odvolací řízení není řízením nalézacím. V řízení byly naplněny důvody pro zamítnutí žádosti žalobce a tento závěr je přezkoumatelným způsobem odůvodněn.

- 9) Vzhledem k výše uvedenému navrhl, aby byla žaloba zamítnuta.

IV. Posouzení věci soudem

- 10) Krajský soud v Brně (dále také „soud“) ve smyslu § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), rozhodl ve věci bez nařízení ústního jednání. Podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“), přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející rozhodnutí Ministerstva vnitra včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že žaloba je **důvodná**.
- 11) Jak soud zjistil ze správního spisu, dne 3. 8. 2012 podal žalobce žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – osoba samostatně výdělečně činná. Předchozí pobyt měl povolen od 23. 8. 2010 do 22. 8. 2012 za stejným účelem. Výzvou k odstranění vad žádosti ze dne 31. 8. 2012 byl žalobce vyzván mimo jiné k doplnění dokladu o zápisu do příslušného rejstříku, seznamu nebo evidence (např. živnostenského rejstříku), že oprávnění k podnikání v souvislosti s uplynutím platnosti dosavadního pobytového oprávnění nezanikne, a to ve lhůtě 30 dnů. Následně bylo řízení usnesením ze dne 31. 8. 2012 přerušeno na dobu do skončení lhůty k doplnění náležitostí. Posléze byla tato lhůta na žádost žalobce prodloužena do 7. 11. 2012. Žalobce dne 25. 10. 2012 doručil výpis ze Živnostenského rejstříku, ze kterého byla zřejmá doba platnosti živnostenského oprávnění do 31. 12. 2012. Poté, kdy doručil další požadované doklady, bylo vydáno dne 12. 11. 2012 vyrozumění o pokračování v řízení. Následně Ministerstvo vnitra požádalo o provedení pobytové kontroly na adrese S. 975/11, B. Nikdo neotevřel, bylo zjištěno, že se jedná o byt 3+1, kde je hlášeno dle pobytové knihy 18 osob a 5 rodinných příslušníků, následovalo prověřování tohoto ubytování, bylo rovněž provedeno dokazování ubytovací knihou cizinců, a to dne 25. 2. 2013. Dne 8. 7. 2013 obdrželo Ministerstvo vnitra upozornění Živnostenského úřadu, že žalobci dne 21. 6. 2013 zaniklo živnostenské oprávnění. Jak bylo zjištěno z následné informace Živnostenského úřadu, kterou Ministerstvo vnitra vyžádalo v březnu 2014, důvodem pro zánik živnostenského oprávnění bylo nedoložení povolení k pobytu do 21. 6. 2013.
- 12) Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 8. 4. 2014 žádost žalobce zamítlo a povolení k dlouhodobému pobytu neprodloužilo podle ustanovení § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a s § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), jelikož zjistilo, že žalobci zaniklo živnostenské oprávnění k 21. 6. 2013 a v době vydání rozhodnutí nebylo stále platné. Žalobce tedy neplnil účel povoleného pobytu.
- 13) Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, ve které uvedl, že je následně doplní ve lhůtě 15 dnů. Ministerstvem vnitra byl vyzván k doplnění odvolání ve lhůtě 5 dnů od doručení výzvy. Tato výzva byla jeho zástupkyni doručena 9. 5. 2014. Odvolání bylo doplněno podáním ze dne 6. 10. 2015. V něm žalobce mimo jiné stejně jako v žalobě

163/2017

namítl, že v jeho případě nejsou dány důvody pro zrušení platnosti jeho pobytu dle § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť dle tohoto ustanovení se postupuje v případě, že žalobce neplní účel pobytu v současnosti, nikoliv v minulosti. K doplnění odvolání doložil mimo jiné výpis z Živnostenského rejstříku, ze kterého vyplývá, že je držitelem živnostenského oprávnění, vznik oprávnění k 21. 9. 2015 na dobu určitou do 15. 12. 2015.

- 14) Žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 23. 5. 2017 zamítla podané odvolání žalobce a rozhodnutí Ministerstva vnitra potvrdila. V odůvodnění mimo jiné konstatovala, že žalobce neměl živnostenské oprávnění od 22. 6. 2013 do 20. 9. 2015, v této době, do které spadá rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tedy neplnil účel pobytu, kterým bylo podnikání – OSVČ.
- 15) Dle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců platí, že *na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 55 odst. 1 a 2 vztahují obdobně.*
- 16) Dle § 35 odst. 3 platí, že *na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).*
- 17) Dle § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec neplní na území účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu uděleno.* Dle § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže*
- 18) Soud nejprve konstatuje, že neshledal rozhodnutí správních orgánů nepřezkoumatelnými. Důvody, na kterých správní orgány vystavěly své závěry, jsou totiž zřetelně vyjádřeny a lze je ze strany soudu v rozsahu uplatněných žalobních bodů bez problému přezkoumat.
- 19) Dále je třeba říci, že hodnocení plnění účelu pobytu je nutné odlišovat podle toho, která právní ustanovení jsou aplikována. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2016, čj. 7 Azs 322/2015-43, *nenaplnění účelu předchozího pobytu je závažnou překážkou dle § 56 odst. 1 písm. j) věty druhé zákona o pobytu cizinců, a tudíž důvodem pro neprodloužení dlouhodobého pobytu dle § 37 odst. 2 písm. b) tohoto zákona. Tento důvod je odlišný od důvodu dle § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení totiž nelze aplikovat, jestliže v době před vydáním rozhodnutí o prodloužení platnosti povolení k pobytu začal cizinec účel pobytu plnit. Jinými slovy neplnění účelu pobytu a nenaplnění účelu předchozího pobytu jsou dva samostatné důvody pro neprodloužení platnosti povolení k pobytu, pro které je rozhodné jiné období, za které se jednání žadatele posuzuje. Zatímco v prvním případě je rozhodující jednání i v průběhu řízení o prodloužení platnosti povolení k pobytu, v druhém případě se zkoumá pouze plnění účelu pobytu v době platnosti povolení k tomuto pobytu.*
- 20) Obdobně lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, čj. 6 Azs 11/2019-36, kde je uvedeno, že *neplnění účelu pobytu je tedy důvodem pro neprodloužení dlouhodobého pobytu dle § 37 odst. 1 písm. b) a posuzuje se k aktuálnímu stavu v průběhu řízení o prodloužení platnosti povolení k pobytu. Nenaplnění účelu předchozího pobytu je závažnou překážkou dle § 56 odst. 1 písm. j) věty druhé zákona o pobytu cizinců, a tedy důvodem pro neprodloužení dlouhodobého pobytu dle § 37 odst. 2 písm. b), přičemž plnění účelu pobytu se posuzuje do minulosti, resp. rozhodné je období platnosti povolení k pobytu.*

163/2017

- 21) Jak vyplývá z rekapitulované judikatury, neplnění účelu pobytu na území České republiky podle § 37 odst. 1 písm. b) se posuzuje s přihlédnutím k aktuálnímu stavu v průběhu řízení o prodloužení platnosti povolení k pobytu. V posuzované věci je pravdivé tvrzení žalovaného, že žalobce nepodnikal v době vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (v období od 22. 6. 2013 do 20. 9. 2015). Žalobce začal opětovně podnikat v průběhu odvolacího řízení. Aktuální situace by měla být hodnocena i z pohledu správního orgánu druhého stupně, což vysvětluje například bod 36 a násl. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, čj. 1 As 68/2008-126. *(Správní orgán vychází při vydání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který zde je v době rozhodování. Totéž platí i o rozhodnutí odvolacího správního orgánu (např. již rozhodnutí prvorepublikového NSS ze dne 20. 10. 1925, sp. zn. 8179/25, Boh. A. č. 5975/26), což lze dovodit i z § 75 odst. 1 s. ř. s. Pokud správní soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu (zpravidla odvolacího orgánu) dle skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu, pak i samo rozhodnutí (odvolací) musí vycházet ze stavu v době svého vydání.)*
- 22) Žalovaná přistoupila k rozhodnutí po třech letech od rozhodnutí Ministerstva vnitra. Před vydáním rozhodnutí nijak neověřila aktuální situaci žalobce, přestože žalobce k doplnění odvolání v říjnu 2015 zaslal rovněž doklad o opětovném získání povolení k podnikání jako OSVČ a v odvolání namítal nesprávnou aplikaci použitého ustanovení vzhledem k aktuálnímu stavu. Vycházela chybně ze skutkového stavu, daného v době rozhodování správního orgánu. K uvedené skutečnosti – opětovnému získání živnostenského oprávnění v průběhu řízení - byla žalovaná jako odvolací orgán povinna přihlédnout, popřípadě v době svého rozhodnutí vzhledem k větší časové prodlevě opětovně prověřit, zda toto oprávnění žalobce trvá. Vzhledem k tomu, že pro zamítnutí žádosti z důvodu § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je podstatný aktuální stav, má soud za to, že v tomto ohledu žalovaná nezjistila skutkový stav dostatečným způsobem. Soud opět odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, č.j. 6 Azs 11/2019 – 39, ve kterém je s odkazem na rozsudek ze dne 3. 3. 2016, č. j. 7 Azs 322/2015 – 46 v bodě 24 uvedeno, že „pro posouzení otázky neplnění účelu (§ 37 odst. 1 písm. b) je tedy rozhodující stav v době vydání odvolacího rozhodnutí, stejně tak jako je to v případě posuzování zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince“.

V. Závěr a náklady řízení

- 23) Při přezkumu napadených rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 věta první soudního řádu správního soud shledal podanou žalobu jako důvodnou. Soud napadené rozhodnutí zrušil bez nařízení jednání ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního částečně z důvodu, že skutkový stav neměl oporu ve spisovém materiálu a částečně z důvodu, že skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění.
- 24) O náhradě nákladů soudního řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
- 25) Žalobce měl ve věci plný úspěch, tudíž má právo na náhradu nákladů vůči žalované. Náklady řízení žalobce představují zaplacené soudní poplatky za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu (3 000 Kč) a za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě (1 000 Kč) v celkové výši 4 000 Kč a náklady na zastoupení.

163/2017

- 26) Žalobce byl v řízení zastoupen advokátem, takže se pro určení výše nákladů na zastoupení použije vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Zástupce žalobce v řízení o žalobě učinil dva úkony – převzetí a příprava zastoupení; podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu] – za které mu náleží odměna vypočtená podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodu 5 advokátního tarifu a paušální náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Soud tedy přiznal odměnu za dva úkony právní služby ve výši $2 \times 3\,100$ Kč a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 2×300 Kč, dohromady tedy 6 800 Kč. Advokát žalobce je plátcem daně, tudíž se odměna a paušální náhrada ve smyslu § 57 odst. 2 soudního řádu správního zvyšuje o částku odpovídající příslušné sazbě daně (21 %), kterou je povinen odvést dle daňových předpisů, konkrétně o 1 428 Kč.
- 27) Celkem náklady řízení na straně žalobce činí 12 228 Kč. K zaplacení soud žalované určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. listopadu 2019

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu